

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Іванова І. В., студентка групи Б 3/2

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторак А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

На початку реформування аграрна сфера економіки держави відповідала критеріям індустріального розвитку, проте на сьогодні їй притаманний критичний стан забезпечення матеріально-технічної бази, низький рівень фінансування. Значне скорочення кількості сільськогосподарської техніки, її відсутній фізичний та моральний знос негативно впливають на продуктивність і ефективність використання землі й трудових ресурсів: порушуються існуючі технології вирощування сільськогосподарських культур, розширюються площі необроблюваних земель. Неможливість проводити необхідні технологічні операції в оптимальні агротехнічні строки спричиняє великі втрати врожаю. Актуальність дослідження інноваційного розвитку аграрної сфери обумовлюється особливою роллю аграрного сектору в соціально-економічному житті країни, що забезпечується сприятливим природно-кліматичним положенням, спроможністю України зайняти вагоме місце на міжнародному продовольчому ринку.

Усвідомлення значимості інноваційних перетворень на сучасному етапі розвитку України привертає до даної проблеми інтерес багатьох науковців: Н. Сіренко [1], В. Бабенко [2], О. Волкова, А. Гречана, М. Денисенка [3], М. Зубця, С. Тивончука [4], М. Коденської [5], А. Полторак [6], Ю. Мельник, П. Саблука [7] В. Покотилової [8] та інших. Дослідження цих дослідників присвячені теоретичним проблемам функціонування вітчизняних підприємств, аналізу соціально-економічних умов їх діяльності та пошуку шляхів підвищення їх інноваційної активності.

Аграрний сектор економіки держави потенційно є високорентабельним та привабливим для вкладання інвестицій у його розвиток, відповідно, слід застосовувати кращі надбання науково-технічного прогресу у всіх галузях народного господарства, в тому числі і в аграрній сфері.

Дієвий фінансовий механізм неможливий без фінансового регулювання та стимулювання інноваційного розвитку держави. Слід зазначити, що великою проблемою запровадження інновацій в аграрну сферу є брак фінансування. У порівнянні зі світовим досвідом, в середньому на створення одного сорту чи гібриду сільськогосподарських культур в США витрачають щорічно 250 тис. дол., при цьому загальні витрати складають 1,5-2,5 млн дол. В Україні на здійснення науково-дослідної програми по овочах в умовах захищеного ґрунту виділяється близько 1 млн грн, що на даний час в

еквіваленті складає близько 37 тис. дол. Наведені показники рівня фінансування аграрної сфери яскраво свідчать про його недостатність в Україні [5]. Більше того, в Україні не лише не виділяється коштів на впровадження новітніх технологій, але й взагалі існує проблема відтворення технічної бази аграрного виробництва.

Брак устаткування і обладнання, дефіцит матеріалів, відсутність нормальних умов для проведення науково-дослідних робіт, соціальна невлаштованість тощо сприяють відтоку людського капіталу, що знецінює інноваційний потенціал всієї галузі аграрного виробництва.

У світовій практиці напрацьований чималий досвід фінансової підтримки інноваційних проектів з метою забезпечення розвитку, в тому числі і в сфері аграрної сфери. Для України сьогодні можуть бути привабливими інноваційні проекти в сфері забезпечення населення екологічно чистими продуктами харчування (їх виробництва, переробки, розфасовки, реалізації), організації вирощування сировини для виробництва біопалива [8].

Слід зазначити, що застосування в Україні досвіду економічно розвинутих країн не допускає простого його перенесення, воно має враховувати специфіку країни та бути адекватним наявному стану економіки.

Отже, в Україні не приділяється належна увага техніко-технологічній оснащеності аграрних підприємств. Недостатній рівень фінансування аграрного сектору економіки стає суттєвою загрозою інноваційного процесу. Для того, щоб покращити ситуацію щодо запровадження інновацій в аграрну сферу, потрібне державне втручання. Реалізація інноваційної діяльності в аграрній сфері повинна радикально прискорити науково-технічний прогрес і на цій основі сприяти зниженню витрат на одиницю сільськогосподарської продукції і продовольства та підвищити конкурентоспроможність аграрних товаровиробників на внутрішньому і зовнішньому ринках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сіренко Н. М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектора економіки України : [монографія] / Н. М. Сіренко. – Миколаїв, 2010. – 416 с.
2. Бабенко В. А. Інвестиційний чинник інноваційного розвитку агропромислового виробництва [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://www.nbu.gov.ua>
3. Економіка і організація інноваційної діяльності : [підр.] / [О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.] ; під ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. – К. : ВЦ “Професіонал”, 2004. – 960 с.
4. Зубець М. В. Інноваційно-випереджувальна модель якісного розвитку агропромислового виробництва / М. В. Зубець, П. Т. Саблук, С. О. Тивончук // Економіка АПК. – 2008. – № 12. – С. 3-8.
5. Коденська М. Ю. Інноваційний продукт аграрно-економічної науки, його оцінка та інвестиційне забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.nbu.gov.ua>
6. Полторак А. С. Оподаткування як елемент фінансового регулювання розвитку інтелектуального капіталу в Україні / А. С. Полторак // Фінансовий простір. – 2016. – № 3 (23). – С. 33-38.

7. Мельник Ю. Ф. Агропромислове виробництво України: уроки і шляхи забезпечення інноваційного розвитку / Ю. Ф. Мельник, П. Т. Саблук // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С. 3-15.

8. Покотилова В. І. Іноваційний розвиток аграрного сектора в умовах НТР [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.confcontact.com>

УДК 658.15

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Ковальчук І. С., студентки групи Ф 5/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторак А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

У ринкових умовах господарювання важливу роль відіграє мале підприємництво. Це пов'язано в першу чергу з історичними аспектами становлення ринкової економіки, де дрібнотоварне виробництво було первинною формою господарювання. Сьогодні економіка розвинених країн базується на малому та середньому бізнесі, що висуває проблему виокремлення перспектив розвитку малого підприємства в ряд першочергових.

Дослідженню проблеми виокремлення перспектив розвитку малого підприємства займалися такі дослідники як Н. Сіренко, А. Корабахіна [1], О. Боднар [2], Г. Стричак, О. Франків [3], Т. Кондратюк [4], О. Половен, К. Петренко, П. Неньєс та інші. Метою дослідження є розгляд проблем і перспектив розвитку малого підприємництва в Україні в умовах сьогодення, визначення чинників впливу на стан розвитку підприємств.

Малий бізнес або мале підприємництво представляє численний шар дрібних власників, які внаслідок своєї масовості в значній мірі визначають соціально-економічний і частково політичний рівень розвитку країни [2]. По своєму рівню життя і соціальному положенню вони належать до більшості населення і являють собою і безпосередніх виробників, і споживачів широкого спектра товарів і послуг одночасно. Мале підприємство є “клітинкою” малого підприємництва, відповідно, останнє є особливим сектором економіки, що утворюється сукупністю малих підприємств, і тому є специфічною суспільною формою дрібного виробництва в умовах ринку.

Мале підприємництво – цілком самостійна і найбільш типова форма організації економічного життя суспільства зі своїми відмітними особливостями, перевагами і недоліками, закономірностями розвитку [4].

Зауважимо, що частка банкрутств підприємств малого бізнесу завжди вища порівняно з іншими підприємствами, оскільки йдучи на ризик, підприємець вирішує досить складну проблему конкурентоздатності